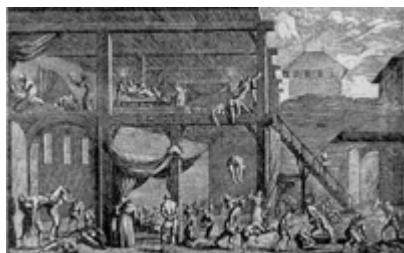

ΟΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΟΥΚΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ (του Δημοσθένη Κυριαζή)

Η πανώλη, πιο γνωστή ως πανούκλα, είναι μια από τις πιο επικίνδυνες λοιμώδης σωματικές ασθένειες που στο παρελθόν προκάλεσε το μαζικό θάνατο ανθρώπων σε πολλές χώρες.

Από τους μεγαλύτερους λοιμούς πανούκλας είναι αυτός που έπληξε την Ευρώπη τον 14^ο αιώνα (1348 – 1350), στον οποίο υπολογίζεται ότι πέθανε το 40% του Ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Οι άνθρωποι την εποχή εκείνη, ούτε την αιτία της πανούκλας, ούτε τον τρόπο δημιουργίας και μετάδοσης της γνώριζαν. Θεωρούσαν ότι ο λοιμός ήταν η τιμωρία του θεού για τα αμαρτήματα τους. α φυσικά αιτία της πανούκλας ήταν οι συνθήκες διαβίωσης που το σύστημα της φεουδαρχίας διασφάλιζε στους ανθρώπους καθώς και η καθεστηκεία δογματική αντίληψη που είχαν οι άνθρωποι για τα φυσικά φαινόμενα και τις ανθρώπινες πράξεις.

Για να προστατευθούν από το λοιμό τότε οι πλούσιοι φεουδάρχες, εφάρμοσαν ένα σύστημα εντελώς αντίθετο της σημερινής απομόνωσης (καραντίνας) των ασθενών. Αντί να απομονωθούν οι ασθενείς και να τους παρασχεθεί βοήθεια, κλείστηκαν οι υγιείς και έχοντες πλούτη και πολιτική δύναμη στους πύργους τους για να μη μολυνθούν. Βλέπετε αυτοί είχαν: μεγάλες και άνετες κατοικίες που περιβάλλονταν από τεράστιους και ελεγχόμενους χώρους, τρόφιμα και παροχή βασικών προσωπικών υπηρεσιών. Με τέτοια προστασία η πλειονότητα αυτών δεν μολύνθηκε από την πανούκλα.

Για την προστασία του λαού από τον λοιμό, το κατεστημένο της εξουσίας εφάρμοσε μια πιο οικονομική και χρήσιμη για τα συμφέροντα του μέθοδο· έβγαλε στους δρόμους μαστιγωτές οι οποίοι μαστίγωναν σκληρά τους απλούς ανθρώπους για να εξαγνισθούν και έτσι να προστατευθούν από το λοιμό που τους έστειλε σαν τιμωρία ο θεός.

Σε πρώτη φάση οι συνέπειες του λοιμού για τους έχοντες οικονομική και πολιτική δύναμη, δεν ήταν σημαντικές. Αντίθετα οι συνέπειες στους ανθρώπους της λαϊκής τάξεως ήταν τραγικές. Ο λοιμός σκότωσε το μισό πληθυσμό των ανθρώπων αυτής της τάξεως.

Κάποτε ο λοιμός υποχώρησε αφού προκάλεσε βαρύτερες απώλειες στο λαό και πολύ μικρές στην άρχουσα τάξη,

Όταν πέρασε η πανούκλα οι πόρτες των πύργων άνοιξαν ξανά για να μπου εργατικά χέρια και να καλλιεργήσουν τη γη.

Τότε διαπιστώθηκε ότι εργατικά χέρια δεν υπήρχαν γιατί τα περισσότερα τα θέρισε η πανούκλα· η μαυροφορεμένη γυναίκα με το μεγάλο δρεπάνι, όπως την απεικόνισαν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής. Οι άνθρωποι της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας τότε κατάλαβαν ότι αν και είχαν γλιτώσει από το λοιμό κινδύνευαν να πεθάνουν από το λιμό· από την πείνα αφού η γη τους χωρίς εργατικά χέρια δεν τους έδινε τροφή.

Έτσι για να επιβιώσουν αναγκάστηκαν να βγουν από τα σαλόνια, να ξεχάσουν τις απασχολήσεις με τις οποίες είχαν εξοικειωθεί και να πάνε στα χωράφια τους για να δουλέψουν οι ίδιοι τη γη.

Σχηματίστηκε τότε μία περίεργη κατηγορία εργατών που είχε τρυφερά και άμαθα στη δουλειά χέρια, και φορούσε δουλεύοντας στα χωράφια κρινολίνα και άλλα πανάκριβα πολυτελή ρούχα.

Η μικρή όμως προσφορά εργατικών χεριών είχε και θετικές συνέπειες· υποχρέωσε τους ανθρώπους της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας να βελτιώνουν την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας προκειμένου ο κάθε ένας από αυτούς να προσελκύσει περισσότερους εργάτες. Παράλληλα η μεγάλη ζήτηση εργατικών χεριών, έδωσε τη δυνατότητα στο λαό να επιλέγει εργοδότες και να διεκδικεί καλλίτερες αμοιβές και συνθήκες εργασίας.

Έτσι η πανούκλα είχε σαν μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα τη βελτίωση της ζωής των απλών ανθρώπων και την επιτάχυνση του ερχομού της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού της Ευρώπης, που ως γνωστό κορυφώθηκε τον

15^ο αιώνα.

Το γεγονός ότι η δύση του μεσαίωνα και η ανατολή της Αναγέννησης έγινε στα τέλη του 14^{ου} αιώνα, λίγα χρόνια δηλαδή μετά το λοιμό της πανούκλας, ενισχύει την άποψη ότι τα κηρύγματα των αξιωματούχων της θρησκείας και των ουμανιστών φιλοσόφων, συνέβαλαν λιγότερο στην αναγέννηση της Ευρώπης από ότι ο λοιμός της πανούκλας.

Η σημερινή οικονομική κρίση και η ασθένεια της πανούκλας

Η συσχέτιση των μακροπρόθεσμων συνεπειών της πανούκλας και της οικονομικής κρίσης γίνεται εύκολη και προφανής αν θεωρήσουμε ότι η σημερινή οικονομική κρίση κατά βάθος είναι τα συμπτώματα μιας λοιμώδους ψυχικής και πνευματικής νόσου.

Η ανακάλυψη του ιού αυτής της λοιμώδους νόσου, το που δηλαδή, πότε και πως αυτός αναπτύχθηκε έχει ήδη γίνει και τα στοιχεία είναι αρκετά γνωστά, όχι μόνο στους ειδήμονες αλλά και στους απλούς πολίτες. Αναφορά στο θέμα αυτό δεν θα αυξήσει την ενημέρωση των πολιτών γιατί το έχουν οι ίδιοι γνωρίσει και βιώσει.

Ενδιαφέρον ίσως παρουσιάζει το γεγονός ότι σε αντίθεση με το λοιμό της πανούκλας που μόλυνε μαζικά τους απλούς ανθρώπους, ο λοιμός της οικονομικής κρίσης έχει μολύνει μαζικά τους ανθρώπους της κάθε μορφής εξουσίας.

Όμως παρά τις ανωτέρω διαφορές, η αντιμετώπιση του νέου λοιμού γίνεται με τον ίδιο κατά βάθος τρόπο που εφαρμόστηκε στο Μεσαίωνα κατά τον 14^ο αιώνα. Οι προσαρμογές του τρόπου αυτού στα δεδομένα του 21^{ου} αιώνα, δεν τροποποιούν την στρατηγική, την φιλοσοφία του, αλλά μόνο την τακτική του.

Και σήμερα οι άνθρωποι της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας «κλείνονται στους πύργους τους» και ενισχύουν τις καταθέσεις τους στο εξωτερικό, για να προστατευθούν.

Ομοίως, για την προστασία των απλών ανθρώπων βγήκαν ξανά στους δρόμους «μοντέρνοι μαστιγωτές» που θα εξαγνίσουν το λαό από τις αμαρτίες του· από τις αμαρτίες που δεν έκαναν ο λαός αλλά οι άνθρωποι της εξουσίας.

Αν η θεώρηση της οικονομικής κρίσης ως λοιμού αποτελεί μια λογική και συμβατή με την πράξη προσέγγιση, τότε τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της σημερινής οικονομικής κρίσης θα είναι παρόμοια με αυτά της πανούκλας του 14^{ου} αιώνα. Αυτό θα συμβεί γιατί η μόνη διαφορά που υπάρχει μεταξύ πανούκλας και οικονομικής κρίσης, είναι το είδος της λοιμώδους ασθένειας· η μία είναι σωματική και η άλλη ψυχική /πνευματική/ ηθική και επικίνδυνη ασθένεια, που δεν αντιμετωπίζεται με εμβολιασμό.

Από το δόγμα της νομοτέλειας της ιστορίας, δημιουργείται η πικρή αλλά βέβαια προδοκία ότι τελικά τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης θα είναι η αναγέννηση του πολιτικού και οικονομικού συστήματος, ανεξάρτητα από τις θυσίες που θα υποβληθεί ο λαός

Μακάρι οι άνθρωποι που σήμερα ασκούν πολιτική και οικονομική εξουσία να πιστέψουν στο δόγμα της ιστορίας και να βοηθήσουν ώστε να πραγματοποιηθεί το συντομότερο και με τις μικρότερες θυσίες αυτό που με νομοτελειακή βεβαιότητα τελικά θα πραγματοποιηθεί.

Μακάρι να πραγματοποιηθεί η ουσιαστική και όχι βερβαλιστική Αναγέννηση του πολιτικού και οικονομικού συστήματος της χώρας μας..

Δημοσθένης Κυριαζής

(Ο Δημοσθένης Κυριαζής σπούδασε φυσική και ηλεκτρονικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εκπαιδεύθηκε στην Αγγλία σε Ραδιοηλεκτρικά Δίκτυα Μικροκυμάτων και στις ΗΠΑ σε Συστήματα Δορυφορικών Επικοινωνιών. Διατέλεσε Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης του ΟΤΕ και σύμβουλος τηλεπικοινωνιών στο ΥΠΕΘΟ και στην ΕΕΤΤ. Ασχολήθηκε με την αλληλεπίδραση ψηφιακής τεχνολογίας- δημοκρατίας και έγραψε τα βιβλία: Η Αναγέννηση της Δημοκρατίας, Η Άμεση Δημοκρατία στην Τηλέρα και Ψηφιακή Δημοκρατία (Εκδόσεις Πατάκη 2002, Πατάκη 2005 και Ένωσης Ελλήνων Φυσικών 2009).

31 Αυγούστου 2010